

ФАБРИКАТА ПОД ОТВОР

Сигурен сум дека ВМРО-ДПМНЕ заедно со останатите коалициони партнери ќе победи на изборите, односно ќе има најголем број пратеници. Според моите проценки, таа бројка ќе се движи од 38 до 45 пратенички места, меѓутоа не затоа што македонските гласачи се убедени дека коалицијата ќе понуди нешто повеќе, туку затоа што смета дека ова е последниот период на составување на парламентарен состав, во кој гласачите ќе бидат незадоволни од актуелната власт.

■ Разговорот го водеше:
Магдалена АНДОНОВСКА

Земјоделската народна партија настана по расколот во ВМРО-ДПМНЕ, како барање на дел од членството, кое сметаше дека треба да биде дел од една чисто десна центристичка опција. Од тогаш настана и многу други партии во онаа еуфорија на создавање нови политички субјекти. Какви се денес односите меѓу сите тие партии?

ЃОРЧЕВ: ЗНП беше првата партија која се обиде да биде основен момент кон десноцентристичките партии, а тоа е односот на традицијата кон еден вредносен систем, кој е изворно македонски. Идејата на ЗНП беше да го преточи моментот во конкретна политичка акција, и програма која ќе се потпира на основите на македонската традиција, бидејќи Македонија во развојот на своето општество била потпрена на еден слој кој секогаш бил поврзан со земјата. И во таа насока, мислам дека ЗНП е многу блиску до она што било изворна концепција на ВМРО-ДПМНЕ. Од тука и произлегува блискоста, односно намерата никогаш да не ги прекине контактите со ВМРО-ДПМНЕ, поаѓајќи од нејзините основни постулати, кога се формираше таа партија. И на локалните избори 2005 година се обидовме да соработуваме, дури и имавме обиди и разговори со сите партии: ВМРО-ДПМНЕ, ДРУМ на Димовска и ВМРО-Народна на Георгиевски. Се обидов да разговарам и со ВМРО-Вистинска, која тогаш сè уште постоеше, како и со ВМРО-Македонска. Постоеја разговори но, за жал, до некакво обединување не дојде, а причина за тоа не беше програмската димензија туку исклучително човечкиот фактор. Во таа насока на локалните избори соработувавме некаде со ВМРО-Народна, некаде напра-

вивме коалиција со ВМРО-ДПМНЕ, и на едно место се поддржавме со ДРУМ. Така што тој концепт на соработка барем ЗНП сè уште го зачува.

ЗНП е партија која се формираше по барање на земјоделците, кои долго време членуваа во други партии. Што им понуди ЗНП за да ги привлече земјоделците да станат дел од овој политички субјект?

ЃОРЧЕВ: Во Република Македонија има некои времиња кои говорат за луѓето, односно таканаречен минат труд. Веројатно мојот личен однос и функцијата која ја имав како министер за земјоделие, беше пресудна земјоделците да пристапат во оваа партија. Во моментот ЗНП брои 16.000 членови, од кои поголем број се вистински земјоделци. Меѓутоа, нашиот концепт не е тие само да членуваат во партијата, туку во неа да гледаат долгорочна цел. Ние не сме создадени само за овие избори, туку работиме на долги патеки. Пред сè, кај земјоделците да обезбедиме верба дека сме вистинските застапници на нивниот интерес, кој преку политичка артикулација ќе го застапува ЗНП. И тука не е битно само името Земјоделска, туку е битна и програмската ориентација, која го става земјоделството во средиштето на економската, социјалната, на политичката, ако сакате и на демографската активност во Република Македонија. Мислам дека во еден долг период од десеттина години, една деценија пред нас, додека Македонија го изоди тој пат кон ЕУ, а и потоа, ние ќе можеме само преку земјоделството да го зголемуваме стопанскиот раст и да го решаваме проблемот на сиромашните и на невработените. Токму тука мислам дека лежи привлечноста на нашата програмска определба, и активностите на луѓето кои лично докажале дека никогаш не се оддалечиле од земјоделството.

Од сите политички партии ЗНП прва ја промовираше изборната програма за претстојните парламентарни избори. Што е тоа "Фабрика под отворено небо"?

ЕНО НЕБО,

Сите фабрики ги затворивме. Фабриката под отворено небо е единствена која нема невработени. Таа ги има сите вработени, само што нивниот труд не се вреднува така како што треба. Во Македонија има повеќе од 170.000 земјоделски домаќинства, повеќе од 320.000 население, кое директно живее од земјоделството, и уште 100.000 граѓани кои индиректно живеат од прехранбената индустрија. Тоа значи дека вкупно 400.000 граѓани создаваат вредност близу 800 милиони евра, и во бруто општествениот производ учествуваат со повеќе од 20 проценти. Токму затоа ние велíme, во Македонија, во фабриката под отворено небо има место за сите, не само за оние кои сега работат, туку уште и за најмалку 100.000 граѓани.

ГОРЧЕВ: Тоа е една синтагма која ја оделотворува нашата програма. Ние велíme дека Република Македонија во овој момент треба да се индустријализира, да оди напред, но основен занает треба да биде прехранбената индустрија, бидејќи суровината за неа го дава земјоделското производство. Од таму логично е дека Македонија во иднина треба да биде фабрика под отворено небо. Согласно европските претпристапни фондови сите средства кои ќе дојдат во Македонија, треба да се инвестираат во рамномерен регионален развој на земјата, потоа во развој на руралните средини и развој на земјоделството, односно преработувачката индустрија која е продолжена рака од него, што аналогно значи зголемен извоз, зголемено вработување и намалување на сиромаштијата. Ете, тоа е фабрика под отворено небо. Значи, Македонија разбрана како еден синцир каде на почетокот е земјоделството и од тука натаму поаѓа севкупниот развоен процес, при што најсилната алка е земјоделството.

Ако е тоа "фабрика под отворено небо", тогаш што е АГРО КОД?

ГОРЧЕВ: Агро код е специфичен кодекс на честа, кој јас и како министер се обидов да го наметнам, пред сè, како вредносен систем во македонскиот економски законик, бидејќи сметам дека Агро код ги претставува трите битни елементи, а тоа се: односот кон земјата, односот кон луѓето и односот кон државата. Овој наш современ агро код, кој ќе се обидеме најнапред да го преточиме во правна, потоа во човечка поддршка и на крај во однос на државата кон помагање на луѓето, сметам дека е нешто што мора да постои во Република Македонија, бидејќи истиот егзистира во сите развиени држави. Пред сè, во САД, но и во земјите на Европската унија, се разбира, со одредени специфики. Овој код мислам дека, пред сè, ќе ги привлече младите, бидејќи кога тие ќе имаат поддршка од македонскиот Буџет, претпоставката е веројатна дека млади поединци или брачни парови ќе се вратат во родните огништа, бидејќи не така одамна 80 проценти од луѓето во Македонија живееле во ненаселени места, а 20 отсто во градовите. Денес тоа е обратно.

ЗНП излегува со многу интересни слогани, како што се, "Фабрика под отворено небо", "Агро код", но сепак главниот е "Земјата да роди, Македонија да се прероди". Постои ли надеж, бидејќи според сите сондажи направени последниве четири години, Македонија многу тешко спроведува реформи?

ГОРЧЕВ: Постои надеж, затоа што во тој реформски процес кој се одвива во Македонија, единствениот систем кој опстои е системот во агро комплексот. Зошто? Затоа што сите други фабрики ги затворивме. Фабриката под отворено небо е единствена која нема невработени. Таа ги има сите вработени, само што нивниот труд не се вреднува како што треба. Во Македонија има повеќе од 170.000 земјоделски домаќинства, повеќе од 320.000 население, кое директно живее од земјоделството, и уште 100.000 граѓани кои индиректно живеат од прехранбената индустрија. Тоа значи дека вкупно 400.000 граѓани создаваат вредност близу 800 милиони евра, и во бруто општествениот производ учествуваат со повеќе од 20 проценти. Токму затоа ние велíme во Македонија, во фабриката под от-

НЕМА НЕВРАБОТЕНИ!

ворено небо, има место за сите, не само за оние кои сега работат, туку и за уште најмалку 100.000 граѓани. За тоа постојат конкретни примери. На пример, Кина која успеа да ја надмине сиромаштијата преку развојот на прехранбената индустрија, и тоа под услови на ниска продуктивност, економичност и рентабилност по единица на производ. Ние имаме подобри услови за стопанисување, бидејќи имаме искуства од приватната сопственост, и од маркетингот, бидејќи нашите земјоделци во времето на Југославија сами го продаваа својот производ во Хрватска и на другите големи пазари. Така што во овој момент македонскиот земјоделец може најлесно да ги прифати стандардите на европската аграрна политика, која е стожер на Европската унија.

На два месеца пред избори ЗНП е првата партија која направи коалиција со ВМРО-ДПМНЕ. Што очекувате од оваа коалиција?

ГОРЧЕВ: Јас сум сигурен дека ВМРО-ДПМНЕ заедно со останатите коалициони партнери ќе победи на изборите, односно ќе има најголем број пратеници. Според моите проценки, таа бројка ќе се движи од 38 до 45 пратенички места, меѓутоа не затоа што македонските гласачи се убедени дека таа коалиција ќе понуди нешто повеќе, туку затоа што смета дека ова е последниот период на составување парламентарен состав, во кој гласачите ќе бидат незадоволни од актуелната власт. Коалицијата СДСМ-ЛДП многу вети на 15 септември, постоеја многу очекувања, надежи, особено по војната но, за жал, разочарувањето е очигледно. На секој човек му е јасно дека актуелната власт ги губи изборите. Од тука моите очекувања се дека и ние како дел од коалицијата на ВМРО-ДПМНЕ, треба да го добиеме она што го очекуваме, а тоа е: пратеничка група, влијание во она што претставува наша програмска определба, односно во Министерството за земјоделие и локална самоуправа, потоа во ресорите кои ги покриваат овие министерства, односно Бирото за недоволно развиени подрачја, Катастар и Фондот за земјоделие.

Во политиката сте 15 години, како ја гледате денешната политичка сцена бидејќи во последниве 4 години се случија крупни поместувања, при што се изгуби важноста на двата битни политички блока. Од таму очекувате ли на наредниве избори да ни се случи создавање на малцинска влада, по примерот на Германија и на Бугарија?

ГОРЧЕВ: Кај нас во Македонија, со создавањето на повеќе десни партии од типот на ЗНП, ВМРО-Народна и ДРУМ, кои откинуваат дел од гласачкото тело на ВМРО-ДПМНЕ или, пак, како што се партиите на Петковски или ДОМ на Поповска, кои откинаа дел од центарот или од левите партии, се создаде ситуација на можни непринципиелни коалиции. Токму затоа се јавува и размислувањето дека големите партии можеби најлесно ќе се договорат меѓу себе. И тогаш доаѓа сценариото Меркел-Шредер или Прванов-Саксбурготски. Тоа е природно затоа што тогаш можат да се договорат. Но, природно е помали десноцентристички партии да прават коалиција со левиот блок. Значи дека во Македонија се случува нешто природно.

Направивте коалиција со ВМРО-ДПМНЕ, во меѓувреме имавте ли понуди од други партии за коализирање?

ГОРЧЕВ: Имавме понуди и разговаравме со ДРУМ. Понудата беше коректна, како две народни партии кои требаа да направат најнапред коалиција меѓу себе, а потоа да почнат да преговараат со ВМРО-ДПМНЕ и со ВМРО-Народна. Но, сепак ЗНП заведе став дека секој поединечно треба да го изоди својот пат, затоа што сметаме дека тоа е најчесно и најкоректно кон сопственото гласачко тело.

Неодамна се вративте од Германија. На чија покана бевте таму и зошто?

ГОРЧЕВ: Во Германија бев на покана на ЦСУ, која е коалиционен партнер на ЦДУ. Тоа беше покана со цел да ѝ се помогне на ЗНП во насока на поддршка во зачленувањето на оваа партија во Европските народни партии. На некој начин, всушност поддршка на програмската определба на ЗНП, како и поддршка на Република Македонија преку европските парламентарци на ЦСУ, да лобираат Македонија да излезе од Западен Балкан, и да може заедно со Хрватска, или барем неколку години по неа, самостојно да биде членка на Европската унија. Според наше мислење, Македонија не заслужува да биде дел од државите од Западен Балкан, како Србија и Црна Гора, Босна и Херцеговина, Косово и Албанија, затоа што ние ги направивме потребните реформи. Македонскиот народ страдаше 15 години, и токму затоа не треба да бидеме во иста кошничка со Србија и со Босна, кои допрва треба да почнат со реформи. Имаме многу аргументи, ЦСУ дава силна поддршка, меѓутоа според нивната објективност промени би можеле да се случат дури откако Германија ќе претседателствува со Европската унија, кога би можело да дојде до дефинирање на датумот за влез на Македонија во Европската унија. Но, сепак влезот на Македонија во ЕУ ќе зависи и од Франција, Холандија и од Велика Британија, кои во моментот немаат многу позитивно мислење за Македонија. Она што мене ме радува е дека Македонија има поддршка од Германија, во што можев да се уверам и од личните среќи кои ги имав со координаторот на пратеничката група д-р Рамзауер, претседателот на Комисијата за надворешни прашања, господинот Боклет, претседателот на Комисијата за земјоделство во Бундестагот, Ноубауер, и повеќе европарламентарци.